

UNGDOMSSTYRELSEN
www.ungdomsstyrelsen.se

DELRAPPORT

FÅTT OCH GJORT FÖR JÄMSTÄLLDHET 2012

Bidragfördelning till nationella minoriteters organisationer

UNGDOMSSTYRELSEN
www.ungdomsstyrelsen.se

DELRAPPORT

Fått och gjort för jämställdhet 2012

Bidragsfördelning till nationella minoriteters organisationer

Förord

Under 2011–2014 fördelar Ungdomsstyrelsen bidrag till nationella minoritetsorganisationer som vill arbeta för jämställdhet och mot diskriminering. Av uppdragsbeskrivningen framgår att Ungdomsstyrelsen senast den 1 oktober 2013 ska lämna en andra delrapport till regeringskansliet.

Den här delrapporten beskriver hur Ungdomsstyrelsen har valt att stödja nationella minoritetsorganisationers arbete inom den egna verksamheten mot diskriminering och för jämställdhet. I rapporten ger myndigheten en lägesbeskrivning av 2011 och 2012 års bidragsgivning samt redovisar vilka som beviljades bidrag under 2012. Vi presenterar också resultaten från de projekt som redovisats till oss. Rapporten avslutas med en analys och tankar kring det fortsatta uppdraget.

Alice Bah Kuhnke
generaldirektör, Ungdomsstyrelsen

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Inledning	6
2 Så går vi vidare	7
2.1 Aktiv handläggning	7
2.2 Fysiska möten	7
2.3 Processtöd från Sensus	8
2.4 Skriftlig information och webb	8
3 Vi har fått bidrag	9
3.1 Fördelningen åren 2011–2012	9
3.2 Projektredovisningar	11
3.3 Beviljade projekt 2012	14
3.4 Pågående projekt	15
4 Analys och fortsatt arbete	17
Referenser	18

Sammanfattning

Under år 2011 och 2012 har 13 nationella minoritetsorganisationer delat på 5,4 miljoner i projektbidrag. Totalt har 19 projekt fått bidrag. Alla Sveriges nationella minoriteter finns representerade bland organisationerna – judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Projekten är verksamma i flera delar av landet och organisationerna har sina säten i Stockholm, Skåne, Norrbotten och Västerbotten.

De projekt som är avslutade har redovisat flera goda resultat som är kopplade till stödformens syfte. Ungdomsstyrelsen har dock lagt märke till ett avtagande söktryck och planerar fortsatta utåtriktade insatser för att inspirera till fler projektansökningar framöver. Myndigheten tillämpar en aktiv handlägningsstrategi och har försökt att vara tillgänglig för målgruppen i den mån det är möjligt.

I myndighetens kontakter med de nationella minoriteternas organisationer har det visat sig att organisationerna också har behov av att jobba mer utåtriktat mot diskriminering i samhället, med sin roll som minoritet eller mer allmänt utveckla sin organisation. Det kan tyda på att bidragsformen är för smal och kan behöva kompletteras med en bredare inriktning.

Den nuvarande satsningen är för tidig att utvärdera. Vi föreslår dock redan nu att Ungdomsstyrelsen får i uppdrag att göra en utvärdering av de två regeringsuppdrag som myndigheten har haft på området sedan 2008. Det för att kunna presentera ett än mer omfattande beslutsunderlag för hur stödet ska kunna utvecklas.

1 Inledning

Mellan 2008 och 2010 hade Ungdomsstyrelsen i uppdrag att stödja jämställdhetsarbetet bland de nationella minoriteterna (regeringsbeslut 2008). Utifrån goda erfarenheter från det uppdraget fick Ungdomsstyrelsen förnyat förtroende att fördela bidrag till nationella minoriteters organisationer i juli 2011.

Erfarenheter från den tidigare satsningen visar att nationella minoriteter har svårt att arbeta med jämställdhetsfrågan utan att förhålla sig till majoritetssamhället och diskrimineringsfrågan (Ungdomsstyrelsen 2010). Myndighetens nuvarande uppdrag innebär därför att tidigare uppdrag utvidgas genom att frågan om diskriminering lyfts explicit. Ungdomsstyrelsen ska idag ge bidrag till:

... projekt som syftar till att stödja de nationella minoriteternas organisationers arbete inom den egna verksamheten mot diskriminering och för jämställdhet.
(regeringsbeslut 2011)

Det nuvarande uppdraget är fyraårigt och sträcker sig till 2014. Uppdraget omfattar totalt 12 miljoner kronor. Av dessa kommer Ungdomsstyrelsen att fördela minst 10,8 miljoner i projektbidrag. Det handlar om 2,7 miljoner per år. Ideella föreningar eller stiftelser som organiserar de nationella minoriteterna kan söka projektbidrag inom stödformen. Projektbidrag kan bland annat ges till projekt som stärker kvinnor och ger dem bättre förutsättningar för att åta sig förtroendeuppdrag inom organisationen.

Ungdomsstyrelsen var tidigare en av elva myndigheter som under en treårsperiod fick följa upp, analysera och redovisa sina insatser utifrån minoritetspolitikens mål (regeringsbeslut 2010).¹ Genom att Ungdomsstyrelsen fick det uppdraget 2010 har myndigheten kunnat integrera ett aktivt arbete gentemot de nationella minoriteterna i sin ordinarie verksamhet (Ungdomsstyrelsen 2012b). Idag har myndigheten en etablerad kontakt med flera nationella minoritetsorganisationer.

Den här rapporten lämnas till Regeringskansliet 1 oktober 2013. Rapporten innehåller en presentation av bidragsfördelningen 2011–2012. De projektredovisningar som vi har fått återges och de projekt som beviljades bidrag 2012 presenteras kort. Avslutningsvis analyseras lägesbeskrivningen och vi ger våra tankar kring det fortsatta arbetet. Vi inleder med att beskriva hur myndigheten fortsättningsvis genomför uppdraget att stödja de nationella minoriteternas organisationers arbete inom den egna verksamheten mot diskriminering och för jämställdhet.

---

¹ Det minoritetspolitiska målet handlar om diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet samt språk och kulturell identitet.

2 Så går vi vidare

Nedan redovisas hur Ungdomsstyrelsen fortsatt förvaltar uppdraget och vad som gjorts inom satsningen sedan första delrapporteringen 1 oktober 2012 (Ungdomsstyrelsen 2012a).

2.1 Aktiv handläggning

Ungdomsstyrelsen har valt en aktiv handläggningsstrategi för stödformen. Det innebär att myndighetens handläggare, i samråd med sökande organisationer, kan hjälpa de sökande att justera sina ansökningar för att de ska nå upp till stödformens krav. Målgruppen efterfrågar den typen av vägledning. Strategin är också nödvändig för att kunna fördela hela bidraget.

Den aktiva handläggningen innebär hjälp på traven att förtydliga projektens mål och kopplingen mellan dem och verksamheten. Ungdomsstyrelsen kan också tipsa om samverkanspartner. Vi kan stötta projekt tidigt i planeringsprocessen genom möten med målgruppen. Ett exempel är Romska Ungdomsförbundets projekt *Unga ambassadörer för romsk inkludering*. Ett möte inför ansökan initierades av Länsstyrelsen i Stockholm, som har uppdrag som nationell samordnare av strategin för romsk inkludering.

Romska Ungdomsförbundet sökte och beviljades projektbidrag våren 2013 inom en annan av de stödformer Ungdomsstyrelsen fördelar, riktat till ungas organisering (förordning 2011:65). Projektet är därför också ett av flera exempel på att minoritetsorganisationer söker allmänna bidrag i högre utsträckning efter att Ungdomsstyrelsen fick uppdraget. De söker inte bara medel som riktar sig till dem specifikt. Ett annat sådant exempel är Malmö Romska Idécenters projekt *Öka Jämställdheten I Romska Hem*. Ungdomsstyrelsen beviljade projektet bidrag till jämställdhetsprojekt 2012 genom förordning 2006:390.

2.2 Fysiska möten

Ungdomsstyrelsens handläggare besökte de tre projektägarna Föreningen Lovara, Federationen Wizo och Judiska församlingen i Stockholm 2013. Vi besökte också Le Romané Nevimatas konferens *Romska kvinnor tar egenmakten* som hölls sommaren 2012. Projektbesökens syfte är att stärka kontakten med målgruppen och göra oss tillgängliga. Vid mötena informerar vi om vad som gäller vid eventuella ändringar av projekt och vid kommande redovisning.

Vi besökte också andra föreningar för att berätta om stödformen och svara på frågor: under 2012 bland andra Romska föreningen i Närke och Öppet hus för unga romer, en nystartad förening i Uppland-Väsby. Hösten 2012 medverkade myndigheten också på en konferens anordnad av Framtidens unga romer. Vidare fanns Ungdomsstyrelsen på plats och informerade om stödformen på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg 2012 och Fond- och bidragsmässan i Landskrona 2013. På den förra medverkade också ett av projekten, *Jamis på Internationella torget* drivet av É Romani Glinda tillsammans med representanter från andra nationella minoritetsorganisationer.

2.3 Processtöd från Sensus

Ungdomsstyrelsen beviljade projektmedel till Sensus studieförbund 2012 för att de gratis ska kunna erbjuda alla nationella minoritetsföreningar kompetensutveckling kring jämställdhet och grundläggande projektkunskap. Vi kunde därefter sprida information om möjligheten att ta hjälp av Sensus inför en projektansökan. Information om hjälpen de erbjudit har gått ut via Ungdomsstyrelsens nyhetsbrev, e-postmeddelanden inför en ansökningsomgång och vid direktkontakt. Samarbetet mellan Sensus och Ungdomsstyrelsen ser myndigheten som en del i den aktiva handläggningsstrategin. Sensus sökte och beviljats medel inom stödformen till jämställdhetsprojekt (förordning 2006:390). Projektet pågår fram till november 2013.

Hittills har projektet spridit information om de tjänster de erbjuder organisationerna, konsulterat dem som velat få feedback på sina ansökningar och hjälpt några organisationer med kompletteringar som Ungdomsstyrelsen har begärt in. Sensus har också tagit fram en lättläst skrift som innehåller grundläggande kunskap om begreppet jämställdhet, information om hur man kan arbeta med jämställdhet i sin förening, argument för ett internt jämställdhetsarbete samt en introduktion inom projektkunskap. I projektkunskap ingår att göra bra och konkreta projektplaner, vad som är av vikt att definiera och arbeta med i en projektansökan i övrigt, de grundläggande krav man måste uppfylla när man söker projektbidrag, grundläggande kunskap om projektutveckling, realistiska aktivitetsplaner och en hållbar budget.

Projektet planerade också flera större utbildningsträffar på olika ställen i landet, men tyvärr var intresset svalt och få anmälde sig och sin organisation. Sensus beviljades därför en förlängning av projekttiden för att istället medverka vid en projekträff för nationella minoritetsorganisationer som Ungdomsstyrelsen arrangerar hösten 2013.

2.4 Skriftlig information och webb

Stödformen presenteras på Ungdomsstyrelsens webbplats både på svenska och på nio av de nationella minoritetsspråken och dialekterna. Sedan tidigare delrapport skrevs har information på meänkieli och nordsamiska tillkommit. Det är svårt att hitta översättare för några dialekter och därför saknas till exempel kale, resande romani och kelderash.

Vi producerade en flyer med information om satsningen till Bok- och biblioteksmässan i Göteborg 2012. Förutom svenska presenteras informationen på fem av minoritetsspråken: finska, lulesamiska, sydsamiska, lovari och arli.

Ungdomsstyrelsen informerar också fortsättningsvis om stödformen via e-post. Inför varje ansökningsomgång går meddelanden ut till de organisationer som vi varit i kontakt med tidigare samt till dem vars e-postadresser vi fått från andra myndigheter. Informationen riktas till respektive nationell minoritet och bifogas översatt till de aktuella språk och dialekter vi har informationen på. Information om bidraget har också gått ut vid olika tillfällen via Ungdomsstyrelsens nyhetsbrev.

Länkar till Ungdomsstyrelsens sida för stödformen finns fortsatt på sametinget.se², jamis.se³ och minoritet.se⁴. Information om att Sensus studieförbund kan hjälpa nationella minoritetsorganisationer som vill söka bidrag ligger också på jamis.se och minoritet.se.

---

² Sametingets hemsida. Sametinget fördelar statligt verksamhetsstöd till samiska organisationer.

³ En webbplats som drivs av den romska organisationen É Romani Glinda och som ska bevaka vad som sker i de olika projekten inom stödformen samt presentera annat av intresse på området jämställdhet, diskriminering och nationella minoriteter.

⁴ Sametingets webbplats för de nationella minoriteterna och språkreformen som trädde i kraft 2010.

3 Vi har fått bidrag

Vi inleder med en presentation av hur Ungdomsstyrelsen fördelat medel inom stödformen 2011 och 2012. Därefter återges de projektredovisningar som inkommit. Sedan fokuserar vi på ansökningsåret 2012 och ger slutligen korta beskrivningar av nu pågående projekt.

3.1 Fördelningen åren 2011–2012

Under 2011 och 2012 beviljades sammanlagt 13 organisationer projektmedel: 6 romska, 3 romska, 2 sverigefinska, 1 samisk och 1 tornedalsk. Det är bara en av dem som inte tidigare beviljats bidrag av Ungdomsstyrelsen: Romano Hango som visserligen sökte medel år 2010 för ett jämställdhetsprojekt men fick avslag den gången. Av övriga har 11 beviljats medel av Ungdomsstyrelsen inom tidigare satsning på jämställdhet och nationella minoriteter (regeringsbeslut 2008). Majoriteten, 8 av 13, har också beviljats bidrag inom andra stödformer som myndigheten handlägger.

Nedan följer en tabell över beviljade projekt 2011 och 2012. Beslutsdatum anger den dag då Ungdomsstyrelsen beviljade ansökan.

Tabell 3.1 Beviljade projekt 2011 och 2012

Organisation	Ort	Projektnamn	Beslutsdatum	Beviljat (kr)
É Romani Glinda	Huddinge	Jamis: Jämställda minoriteter i Sverige	2011-12-20	300 000
É Romani Glinda	Huddinge	Jamis på Internationella torget	2012-06-20	145 000
É Romani Glinda	Huddinge	Jamis	2012-11-30	320 000
Federationen Wizo	Stockholm	Väx vidare med Wizo	2011-11-30	252 000
Federationen Wizo	Stockholm	Vi kan växa och öka vårt inflytande	2012-11-30	150 000
Föreningen Lovara	Lund	Romer i samhället	2012-11-30	360 000
Judiska församlingen i Stockholm	Stockholm	En Beit Midrash för kvinnor	2011-11-30	300 000
Judiska församlingen i Stockholm	Stockholm	En Beit Midrash för kvinnor - år 2 (Matan)	2012-11-30	300 000
Judiska församlingen i Stockholm	Stockholm	Pride genom jämställdhet	2012-11-30	180 440
Judiska Museet i Stockholm	Stockholm	7 vinklar	2011-11-30	70 000
Le Romané Nevimata	Farsta	Nytänkande romska kvinnonätverket	2011-12-07	248 000
Le Romané Nevimata	Farsta	Nytänkande romska kvinnonätverket	2012-12-17	300 000
Romano Hango	Lund	Unga Romer i Etern	2011-11-30	200 000
Romano Pasos Research Centre	Skarpnäck	Amen si Jekh Kuchipe (Vi alla har samma värde)	2012-06-20	237 500
Romska Ungdomsförbundet	Malmö	Ge Unga En Röst II	2011-11-30	400 000
Svenska Samernas Riksförbund	Umeå	Biegganjunni	2011-11-30	513 000
Svenska Tornedalingarnas Riksförbund - Tornionlaaksolaiset, STR-T	Övertorneå	Laakso Chikks	2012-06-20	707 000
Sverigefinska folkhögskolan	Haparanda	Dialogens kraft	2011-11-30	120 000
Sverigefinska Riksförbundet	Stockholm	Hur jämställd är den sverigefinska kvinnan i hemmet?	2011-11-30	297 000
Summa				5 399 940

Källa: Ungdomsstyrelsens ansökningssystem.

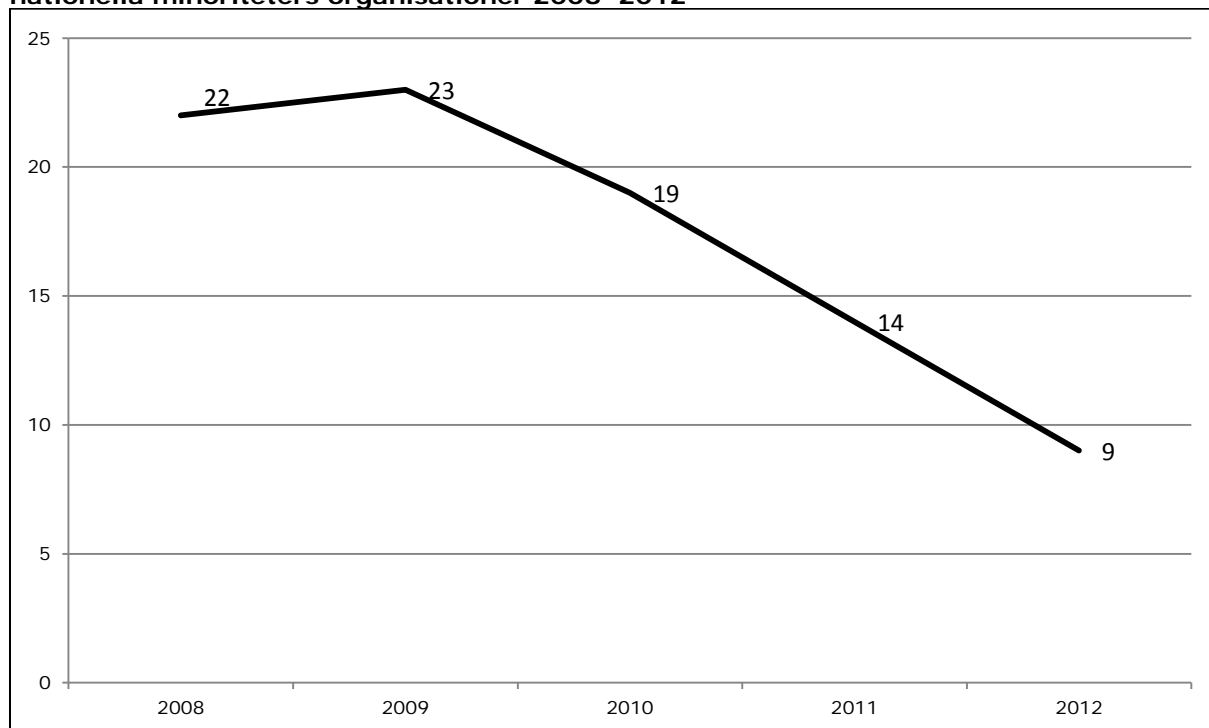
Alla Sveriges fem nationella minoriteter finns representerade bland organisationerna ovan. Åtta av organisationerna har sitt säte i Stockholm, fyra i Skåne, två i Norrbotten och en i Västerbotten.

Organisationerna återfinns av naturliga skäl i områden där många från den aktuella minoriteten bor. Rikstäckande organisationer har vanligen sitt kansli i en större stad. Det förklarar till viss del det stora antalet organisationer från Stockholmsområdet.

Romano Pasos Research Center, Svenska Tornedalningarnas Riksförbund och Sverigefinska Riksförbundet får bidrag från Länsstyrelsen i Stockholm i egenskap av nationell minoritet. Svenska Samernas Riksförbund erhåller ett årligt verksamhetsbidrag från Sametinget. Sverigefinska folkhögskolan får stöd från Folkbildningsrådet. Slutligen får Federation Wizo och Romska Ungdomsförbundet organisationsbidrag från Ungdomsstyrelsen i egenskap av kvinno- respektive barn- och ungdomsorganisation. Sex organisationer, ungefär hälften, får inget statligt stöd för sin löpande verksamhet. Projektbidraget når alltså både organisationer som får statligt stöd för sin ordinarie verksamhet och andra som inte får det.

Antalet sökande organisationer under både 2011 och 2012 är relativt lågt jämfört med andra projektstöd som Ungdomsstyrelsen fördelar. Det har också minskat sedan förra perioden då myndigheten hade i uppdrag att fördela pengar till jämställdhetsarbetet bland de nationella minoriteterna (regeringsbeslut 2008). En jämförelse av antalet inkomna ärenden mellan åren 2008–2011 görs i Ungdomsstyrelsens rapport från 2012, om myndighetens verksamhet utifrån de minoritetspolitiska målen (Ungdomsstyrelsen 2012b). I diagrammet nedan redovisas istället antalet sökande organisationer under de gångna åren, som kan ha skickat in flera projektansökningar under samma år.

Figur 3.1 Antalet enskilda organisationer som sökte bidrag för jämställdhetsarbete inom nationella minoriteters organisationer 2008–2012

Källa: Ungdomsstyrelsens diarium.

Kommentar: Sökande som avvisats för att de inte är en nationell minoritetsorganisation har räknats bort.

Av diagrammet framgår att allt färre nationella minoritetsorganisationer söker bidrag inom stödformen. År 2011 var det fjorton nationella minoritetsorganisationer som sökte medel för ett projekt vardera. Fyra av de ansökningarna fick avslag.⁵ År 2012 ansökte totalt nio organisationer om medel för fjorton projekt. Två sökande organisationer blev utan projektmedel.⁶ Avslagen beror på att projektet inte möter syftet med bidraget eller att ansökan har fått en lägre poäng jämfört med de andra. Av de fem organisationer som fick avslag mellan 2011–2012 återfinns två bland bifallen åren 2008–2010. Vi återkommer i vår analys om möjliga orsaker bakom den nedåtgående trenden och de relativt få nya sökande inom stödformen.

Fem av de sökande under åren 2011–2012 är nationella minoritetsorganisationer som inte beviljades projektmedel inom satsningen 2008–2010. Av 2012 års beviljade projekt är fem fortsättningsprojekt. Vi prioriterar fortsättningsprojekt eftersom vi gärna ser långsiktiga satsningar. Ett projekt kan dock, enligt Ungdomsstyrelsens generella bestämmelser för projektstöd, beviljas stöd i högst tre år. Därför uppmuntrar vi fler nya projektidéer framöver. Helst med nya huvudmän för att få en så bred spridning av medlen som möjligt.

3.2 Projektredovisningar

I den här delrapporten presenteras nio redovisningar från avslutade projekt. Vi beskriver projektens syfte, var och hur de genomfördes samt de effekter som projektägarna ser att de gett. Om ett projekt redan beviljats medel för en fortsättning framgår det.

Ett av projekten som beviljades medel 2011 saknas nedan. Sverigefinska Riksförbundets projekt *Hur jämställd är den sverigefinska kvinnan i hemmet?* är förlängt och kan redovisas först i nästa rapport.

7 vinklar

Judiska Museet i Stockholm genomförde projektet vars namn avser de sju diskrimineringsgrunderna. Inom projektet arrangerades föreläsningar och diskussionskvällar i museets lokaler. Samverkanspart var museets vänförening.

Var och en av de sju diskrimineringsgrunderna, kön, religion, sexuell läggning, funktionshinder, etnicitet, ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck diskuterades kopplade till judendomen. Namnkunniga föreläsare bjöds in, bland andra Tiina Rosenberg och Aron Flam, professor respektive komiker. Museet hoppas att seminarierna påverkade deltagarna till vidare diskussioner och att föreningens aktiva fick verktyg att reflektera över diskrimineringsgrunderna i relation till den judiska minoriteten.

Biegganjunni

Svenska Samernas Riksförbund genomförde projektet som vände sig till unga samiska män, De flesta var renskötare. Projektets syfte var att männen skulle få en tryggare självbild, ett vidgat handlingsutrymme och fler framtidsmöjligheter. I fokus stod manlighet, strukturer och normer.

Projektet ordnade tre inspirationsträffar som handlade om arbetsmiljö och psykosocial ohälsa. De hölls i Tärnaby, Jokkmokk och Östersund. Seminarierna ordnades i samverkan med SANKS som är ett samiskt kompetenscentrum för förbyggande av psykisk ohälsa i Norge. Projektdeltagare uppges ha uppskattat att få tala med andra män om vad som uppfattas som mjuka ämnen som jämställdhet, familjerelationer och psykisk ohälsa. Deltagarna har också bildat ett nätverk för fortsatt kontakt och ser gärna en fortsättning av projektet.

---

⁵ De nationella minoritetsorganisationer som fick avslag på sin projektansökan 2011 var Föreningen Lovara, Malmö Romska Idécenter, Riksförbundet Romer i Europa och Sveriges Romska ungdomsdelegation.

⁶ De nationella minoritetsorganisationer som fick avslag på sin projektansökan 2012 var Giron sámi teáhter och Limmud Stockholm.

Dialogens kraft

Sverigefinska folkhögskolan genomförde projektet vars syfte var att systematisera jämställdhetsarbetet inom organisationen och göra det till något stadigvarande. Man ville också verka för en dialog om diskriminering och jämställdhet. Samverkansparter var bland andra Sverigefinska riksförbundet och Svenska Tornedalningarnas Riksförbund.

Projektet använde sig av intervjuer med sverigefinska kvinnor och kvinnligt författarbesök. Kvinnans roll bland sverigefinnar och tornedalningar diskuterades, historiskt och i nutid. Projektet skulle ha genomfört en jämställdhetsvecka, men medverkade istället på Sverigefinska synskadadeförbundets kursvecka. Där lades visst fokus på finska romer. Projektet nådde ut via webbtidningar och SR Sisu Radios kanaler. Det gav ökad förståelse och intresse för de deltagande minoritetsgruppernas rötter, traditioner och vardag. Därutöver medvetandegjordes unga om värdet av deras nationella minoritetsstatus och minoritetsspråken vitaliserades.

En Beit Midrash för kvinnor

Judiska Församlingen i Stockholm genomförde projektet där kvinnlig könsidentifikation och religiös tillhörighet var i fokus. Församlingen höll i träffar med döttrar och mödrar inom både sekulära och mycket traditionella judiska familjer. Tillsammans tolkade de Toran och sjöng texter ur skriften, vilket tidigare endast varit en uppgift för män enligt den judiska traditionen. Projektet avslutades med att deltagarna bildade en minjan⁷ och höll i en egen fullgod judisk gudstjänst.

Vid varje undervisningstillfälle använde sig projektet av kvinnliga förgrundsgestalter ur de heliga skrifterna. Kvinnans roll och ansvar har diskuterats via textläsning, rollspel, uppvisningar och samtal. Diskussionerna har i mycket också rört kvinnligt ledarskap. Projektet beskrivs ha fått stor genomslagkraft både praktiskt och tankemässigt hos församlingsmedlemmarna. Organisationen önskar utveckla och fortsätta projektet och har beviljats en förlängning.

Ge Unga En Röst II

Romska Ungdomsförbundet genomförde projektet som samlade unga romer till två mötesplatser på Ven och i Uppsala, med externa föreläsare. Samverkansparter var bland andra Diskrimineringsbyrån Uppsala, Sensus studieförbund och Arvsfondsprojektet Uppdrag Ninjas. Aktiviteterna hade ett visst jämställdhetsperspektiv men inkluderade även diskussioner om rasism. Projektet motiverar det med att ett intersektionalitetsperspektiv ger fler identitetsaspekter.

Projektet anordnade en slutkonferens i centrala Uppsala på temat Sluta kalla oss zigenare. Den lockade förutom unga deltagare även politiker och tjänstemän från stat och kommun. Lunds universitet, som kommer göra en extern utvärdering av projektet, dokumenterade konferensen. Deltagarna uppskattade särskilt ett inspirationspass med en kvinnlig romsk förebild.

Jamis: Jämställda minoriteter i Sverige

É Romani Glinda genomförde projektet i samarbete med andra nationella minoritetsorganisationer och minoritet.se. Projektet fungerade som en fortsättning på ett tidigare arbete med webbportalen Jämställdhet bland nationella minoriteter i Sverige, jamis.se. Under projektet utvecklades webbportalens nyhetsbrev. Brevet fylldes med mer material och projektet såg till att fler fick del av det. Projektet har även arbetat med fler och vissa lättare artiklar på hemsidan, samt marknadsföring av den.

---

⁷ Traditionellt en grupp om minst tio män som krävs för att genomföra en judisk gudstjänst.

Målet är fortsatt att förankra nyhetsportalen så att den i framtiden blir något olika minoritetsorganisationer driver gemensamt. Projektet har rönt framgång genom att portalen flera gånger har uppmärksammats och används av såväl Regeringskansliet, skolungdomar och nationella minoritetsorganisationer. Projektet vill, genom att presentera jämställdhetsarbete inom flera nationella minoritetsorganisationer, peka på kvaliteter inom jämställdhetsprojekt och sprida lärdomar vidare. Projektet har beviljats medel också för år tre.

Jamis på Internationella torget

É Romani Glinda genomförde projektet i samarbete med representanter för fyra andra nationella minoritetsorganisationer, Sverigefinska Kvinnoforum, Sverigefinska Riksförbundet, Svenska Tornedalingars Riksförbund och Svenska Samernas Riksförbund. Representanterna intervjuades och deltog i seminarier i projektets monter på Internationella torget under Bokmässan i Göteborg, september 2012. Två representanter deltog också vid ett scenframträdande då Jamis ställde frågan Är jämställdhet en kulturfråga? Då diskuterades bland annat vikten av att få med män i jämställdhetsarbetet.

Syftet med projektet var att komplettera den virtuella portalen jamis.se med en fysisk mötesplats. Det visade sig vara en god strategi för att etablera en första kontakt med såväl organisationer och allmänheten. Projektet vittnar om ett stort intresse och flera intressanta diskussioner med mässans besökare.

Nytänkande romska kvinnonätverket

Le Romané Nevimata, med sin bas i Farsta i Stockholm, genomförde projektet. Deras nätverk består av romska kvinnor från flera grupperingar som bland annat träffade Studieförbundet i Malmö för att diskutera utbildning av romska kvinnor. Tillsammans hjälpte de också romska kvinnor i Malmö att starta en plattform för ideellt arbete och att starta nya föreningar.

Nätverket har internationella kontakter och samarbeten samt kontakt med många svenska kommuner som vill samråda i frågor som rör arbetsmarknads, utbildning, bostäder och barns skolgång. Inom projektet anordnades en uppmärksammas romsk kvinnokonferens i Stockholm för andra gången, den här gången på temat *Romska kvinnor tar egenmakten*. I utvärderingen svarar deltagande kvinnor att de fått med sig mycket användbart. Integrationsministern medverkade bland andra. Projektet har beviljats en förlängning.

Unga Romer i Etern

Romano Hango genomförde projektet där deltagarna diskuterade jämställdhet genom olika aktiviteter, studiecirkel, rollspel, radiosändningar och inspelningar. Organisationen har främst unga romer som medlemmar men sökte också andra gruppers synsätt gällande jämställdhet, både hos äldre romer och inom andra grupperingar. Radiosändningarna utgick från Lunds Invandrarföreningars Samarbetsorganisations studio.

Projektet ledde till att deltagarna fick ett positivt synsätt på jämställdhet. I slutrapporten konstateras att de tjejer som deltog fick ett större intresse att vidareutbilda sig. Många uppskattade att arbeta med radio och medier.

Väx vidare med Wizo

Den judiska kvinnofederationen Wizo Sverige genomförde projektet. Organisationen engagerar fler och yngre kvinnor i det föreningsarbete och jämställdhetsarbete den bedriver. Fortbildningar arrangerades som berörde styrelsearbete, arbetsutskott, nätverkande och kvinnofrågor. Utbildningar kombinerades med sociala aktiviteter och organisationen lockade på det sättet till sig 60 nya medlemmar.

Föreningens lokalföreningar har arrangerat träffar på sina respektive orter i Sverige. Föreningen arrangerade också ett utökat nordiskt möte i Stockholm. Målet med organisationens utvecklingsarbete är att ge de kvinnliga medlemmarna erfarenheter av beslutsfattande forum. En manual för Wizos framtida arbete är på gång och projektet har beviljats en förlängning.

3.3 Beviljade projekt 2012

Under 2012 fördelade Ungdomsstyrelsen totalt 2 699 940 kronor av de 2,7 miljoner som ska delas ut till projekt inom stödformen varje år perioden 2011–2014. Pengarna fördelades till nio projekt drivna av sju organisationer, varav fyra samlar romer, två judar och en tornedalingar. Två organisationer fick avslag på sina ansökningar: en judisk och en samisk.

Ungdomsstyrelsen erbjöd organisationerna två ansökningsomgångar, en på våren och en på hösten. Tidigare år gavs bara utrymme för en ansökningsomgång eftersom vi fick uppdraget i juli 2011 (regeringsbeslut 2011). Projekt som beviljades medel inom stödformen 2012:

Tabell 3.2 Bidragets fördelning 2012

Organisation	Ort	Projektnamn	Beslutsdatum	Beviljat (kr)
É Romani Glinda	Huddinge	Jamis på Internationella torget	2012-06-20	145 000
É Romani Glinda	Huddinge	Jamis	2012-11-30	320 000
Federationen Wizo	Stockholm	Vi kan växa och öka vårt inflytande	2012-11-30	150 000
Föreningen Lovara	Lund	Romer i samhället	2012-11-30	360 000
Judiska församlingen i Stockholm	Stockholm	En Beit Midrash för kvinnor - år 2 (Matan)	2012-11-30	300 000
Judiska församlingen i Stockholm	Stockholm	Pride genom jämställdhet	2012-11-30	180 440
Le Romané Nevimata	Farsta	Nytänkande romska kvinnonätverket	2012-12-17	300 000
Romano Pasos Research Centre	Skarpnäck	Amen si Jekh Kuchipe (Vi alla har samma värde)	2012-06-20	237 500
Svenska Tornedalningarnas Riksförbund - Tornionlaaksolaiset, STR-T	Övertorneå	Laakso Chikks	2012-06-20	707 000
Summa				2 699 940

Källa: Ungdomsstyrelsens ansökningssystem.

Enligt uppdragsbeskrivningen (regeringsbeslut 2011) kan en begränsad del av bidragsmedlen, 500 000 kronor per år, gå till samarbetsprojekt mellan organisationer som företräder olika nationella minoriteter. Lika mycket kan varje år gå till kvinnors organisering och nätverksarbete.

Ungdomsstyrelsen fördelade 2012 465 000 kronor till samverkan mellan nationella minoriteter: 145 000 respektive 320 000 kronor båda gånger till É Romani Glinda. Kvinnors organisering och nätverksarbete fick 450 000 kronor 2012: 150 000 kronor till Federationen Wizo och 300 000 kronor till Le Romané Nevimata.

É Romani Glinda har hunnit redovisa delprojekt *Jamis på Internationella torget* som finns sammanfattat under tidigare delrubrik. Övriga projekt pågår fortfarande. Nedan ges en kort presentation av dem.

3.4 Pågående projekt

Jamis

É Romani Glinda fortsätter arbeta med och utveckla webbportalen www.jamis.se. Projektets år tre syftar också till att vidareutveckla samverkan mellan de nationella minoriteterna. De fortsätter med sitt nyhetsbrev, sitt bevakande och spridande av aktiviteter och projekt och intensifierar marknadsföring av webbplatsen.

Vi kan växa och öka vårt inflytande

Federationen Wizo fortsätter under tredje projektåret utveckla sitt pågående arbete för att öka judiska kvinnors status och delaktighet i beslutsprocesser. Man arrangerar två konferenser, femton sammankomster och ett antal utbildningstillfällen. Ett av målen är att få fler engagerade i Wizos arbete, framför allt unga kvinnor.

Romer i samhället

Föreningen Lovara arbetar i sitt projekt bland annat med att motivera tjejer att studera och killar att problematisera mansrollen. En studie genomförs med syfte att reda på hur projektet ska utvecklas på bästa sätt. Studien innehåller frågor om bland annat jämställdhet och romers förhållande till majoritetssamhället.

En Beit Midrash för kvinnor – år 2 (Matan)

Judiska församlingen i Stockholm utvecklar och utvidgar sitt påbörjade projekt, vars huvudsyfte är att ge kvinnliga medlemmar verktyg för att tillgodogöra sig kunskap om de judiska texterna – kunskap som tidigare endast varit avsedd för män. Deltagarna diskuterar utifrån studiematerial också kvinnan inom judendomen. Målet är att de ska känna sig delaktiga, jämställda, kunniga och ansvarsfulla.

Pride genom jämställdhet

Judiska församlingen i Stockholm fick år 2012 också pengar för att skapa struktur och kontinuitet kring jämställdhetsinsatser och hbtq-frågor. Projektets syfte är att medlemmar ska känna starkt judisk tillhörighet oavsett kön eller sexuell läggning. Det innehåller utbildningsaktiviteter, könsneutralisering av ritualer och församlingens deltagande under Pridefestivalen. Projektet planerar samverka med bland andra Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL) och utbildningsinstitutet Paideia.

Nytänkande romska kvinnonätverket

Le Romané Nevimata arbetar för att stärka romska kvinnor och med organisationsutveckling. Organisationen strävar efter att uppnå kraven för att få organisationsbidrag som kvinnoorganisation. Den kommer att bland annat arbeta fram nya stadgar och ett informationsblad om nätverket eller den blivande organisation samt försöka värva fler medlemmar.

Amen si Jekh Kuchipe

Vi har alla samma värde, Romano Pasos Research Centres projekt, arbetar för att utveckla ett utbildningsmaterial om jämställdhet för föreningens medlemmar. Det ska översättas till romani och kompletteras med interaktiva metoder som skräddarsys för målgruppen och kontexten. Materialet som tas fram baseras på en undersökning bland medlemmarna som görs inom ramarna för projektet.

Laakso Chikks

Svenska Tornedalningarnas Riksförbunds projektidé är att sätta ihop tio par om en kvinnlig mentor och en yngre kvinna, båda med anknytning till Tornedalen. De träffas för inspiration och för att utforska sin identitet. Syftet är att stärka banden dem emellan och få dem känna att de är aktörer i den tornedalska framtiden. Projektet går att följa via hemsidan laaksochikks.wordpress.com.

4 Analys och fortsatt arbete

Projektredovisningarna beskriver väl utförda projekt som har aktualiserat jämställdhetsfrågor och frågor om diskriminering inom organisationerna och hos deltagarna på olika sätt. De projekt som pågår har goda möjligheter att arbeta mot diskriminering och för jämställdhet internt. Flera projekt har fokuserat tydligare på jämställdhets- och diskrimineringsfrågor samt utvecklat en tydligare målbild tack vare myndighetens aktiva handläggning. Utan den vore det svårt att fördela alla medel eftersom få projekt skulle kunna leva upp till myndighetens krav för bidrag inom stödformen.

Myndigheten märker ett avtagande söktryck inom stödformen. Under åren 2008–2010 när Ungdomsstyrelsen fördelade medel inom ramen för den första satsningen var antalet enskilda sökande mer än dubbelt så många som 2012. Den första satsningen liknar den nuvarande på många sätt (regeringsbeslut 2008 och 2011). Vi ser flera möjliga förklaringar till minskningen: de som sökt men fått avslag kan ha gett upp för att de upptäckte att det ställdes höga krav för att kunna få ett bidrag. Några kan ha insett att de inte var intresserade av ett projekt inom stödformens ramar. Det kan också bero på att behovet har mättats, antalet nationella minoritetsorganisationer är begränsat och att bidragets syfte upplevs som smalt.

Ungdomsstyrelsen föreslår att regeringen avsätter medel till en stödform med ett bredare syfte för nationella minoriteters organisationer. Syftet bör formuleras i samråd med organisationerna själva och så långt det är möjligt möta deras olika behov. Nationella minoritetsorganisationer som vänder sig till Ungdomsstyrelsen för att få finansiering vill många gånger i första hand bedriva externt påverkansarbete mot diskriminering, jobba med sin roll som minoritet eller stärka sin organisation. Det finns behov av ekonomiskt stöd inom områden som satsningen inte motsvarar.

Att organisationerna vill arbeta bredare förklarar delvis varför flera söker andra projektbidrag som myndigheten fördelar. Vi ser dock att många organisationer skulle ha svårt att stå sig i konkurrensen inom övriga stödformer. Även vid eventuella nya uppdrag till Ungdomsstyrelsen som riktar sig till nationella minoriteters organisationer bör myndigheten få möjlighet att jobba aktivt med målgruppen. Det vore också värdefullt att kunna erbjuda organisationer särskilda utbildningar, till exempel i föreningskunskap.

Ungdomsstyrelsen anser att det behövs nya projektidéer inom stödformen. Projektmedel bör inte finansiera något som hunnit övergå till att bli en organisations ordinarie verksamhet. Myndigheten kan behöva ta ytterligare krafttag för att inspirera till projekt och nå ut till fler nationella minoritetsorganisationer med information om bidraget. Vår ambition är att fortsätta de utåtriktade insatserna det kommande året för att inspirera fler att söka. Vi strävar också efter att underlätta för organisationer som inte tidigare sökt eller beviljats bidrag. Vi kommer bland annat att producera en informationsfilm med tips inför en bidragsansökan.

Avslutningsvis är det för tidigt att uttala sig om det här uppdragets framgång i sin helhet. Vi återkommer till det i den slutrapport som ska lämnas 1 mars 2015. Vi föreslår dock redan nu att Ungdomsstyrelsen får i uppdrag att göra en utvärdering av de två regeringsuppdrag som myndigheten har haft inom området sedan 2008. Dels för att kunna presentera ett mer omfattande beslutsunderlag för hur stöd till nationella minoriteters arbete mot diskriminering och för jämställdhet i de egna organisationerna ska kunna utvecklas. Dels för att vidare utreda vilka behov ett annat bidrag kan täcka.

Referenser

Förordning (2006:390) om statsbidrag till jämställdhetsprojekt.

Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer.

Regeringsbeslut (2008). *Uppdrag till Ungdomsstyrelsen att stödja jämställdhetsarbetet bland de nationella minoriteterna*, 2008-04-29, IJ 2008/1074/DISK.

Regeringsbeslut (2010). *Uppdrag att följa upp och analysera den egna verksamheten utifrån det minoritetspolitiska målet*, 2010-02-25, IJ 2010/368/DISK.

Regeringsbeslut (2011). *Uppdrag att fördela bidrag för jämställdhetsarbetet till de nationella minoriteternas organisationer*, 2011-07-07, A2011/2968/DISK.

Ungdomsstyrelsen (2010). *Jämna steg – Jämställdhet bland nationella minoriteter*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Ungdomsstyrelsen (2012a). *Delrapport om att fördela bidrag för jämställdhetsarbete till de nationella minoriteternas organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Ungdomsstyrelsen (2012b). *Vägar till det minoritetspolitiska målet – Uppföljning av Ungdomsstyrelsens arbete 2011-2012*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Elektroniska källor

Jämställda Minoriteter i Sverige (Jamis). www.jamis.se, 25 september 2013, kl.11.00.

Sametinget. www.sametinget.se, 25 september 2013, kl.11.00.

Sametingets webbplats för de nationella minoriteterna. www.minoritet.se, 25 september 2013, kl.11.00.

© Ungdomsstyrelsen 2013

projektledare Sara de Haas

text Sara de Haas

språkgranskning Malin Engstedt

omslag Christián Serrano

distribution Ungdomsstyrelsen, Box 17801, 118 94 Stockholm

webbplats www.ungdomsstyrelsen.se

e-post info@ungdomsstyrelsen.se

tfn 08-566 219 00, fax 08-566 219 98

UNGDOMSSTYRELSEN

är en myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Vi ger stöd till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.

מאכט itvéríba dásseárvu מאכט itvéríba dásseárvu
voía JEKHIPE PERDALIFALDA voía JEKHIPE PERDALIFALDA
VALTA fábmo מאכט VALTA fábmo מאכט
syrijntä NUPPÁSTALLAM itvéríba syrijntä NUPPÁSTALLAM itvéríba
mírrestallema

UNGDOMSSTYRELSEN
www.ungdomsstyrelsen.se